

Pokyny pro autory časopisu Praktický lékař

Časopis pro další vzdělávání lékařů

CHARAKTERISTIKA ČASOPISU

Časopis Praktický lékař vydává předsednictvo České lékařské společnosti J. E. Purkyně. Jde o časopis zaměřený na celoživotní vzdělávání lékařů všech specializací v oborech, které jim nejsou vlastní, s přihlédnutím především k potřebám oboru všeobecného lékařství. Všechny rukopisy procházejí hodnocením redakce a recenzním řízením. Uveřejněná práce se stává majetkem redakce a přetisknout její část v jiné publikaci lze jen s citací původu a souhlasem redakce. Nepřijaté rukopisy se vrací jen na vyžádání.

K publikaci v časopisu Praktický lékař může být přijat pouze **rukopis, který nebyl a nebude publikován v jiném časopisu**. Výjimku tvoří pouze abstrakta vědeckých konferencí.

Časopis má pravidelné rubriky: EDITORIAL – většinou vyžádané komentáře k zásadním problémům, PŘEHLEDY – shrnutí určité širší problematiky, POSTGRADUÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ – shrnutí nových poznatků na úrovni odpovídající postgraduálním kurzům, Z RŮZNÝCH OBORŮ – původní sdělení z jednotlivých klinických oborů, KAZUISTIKA – popis případu s komentářem zohledňujícím širší klinické souvislosti, DIAGNOSTIKA – diagnostické metody a jejich klinické využití, TERAPIE – doporučené léčebné postupy a zkušenosti s nimi, AKTUALITY, HISTORIE, PRÁVO A MEDICÍNA, SJEZDY, VZDĚLÁVÁNÍ, DISKUZE, DOPISY REDAKCI, RECENZE.

POŽADAVKY NA ZASLANÉ RUKOPISY

Požadavky jsou v souladu s „Jednotnými požadavky na úpravu rukopisů určených k publikaci v lékařských a biologických časopisech“ (3. revize, 1988, „Uniform Requirements for Manuscripts Submitted to Biomedical Journals“ publikovanými v plném překladu v Čas. Lék. čes. 2000; 139(1): 31.

Rukopisy jsou přijímány výhradně v elektronické formě (e-mailem). **Rukopis má zpravidla tyto části:**

První strana

Nadpis – výstižný a stručný do 10 slov, je-li to možné, měl by heslovitě vyjádřit záměr a výsledek práce.

Jména autorů – příjmení, zkratka křestního jména (bez čárky mezi), bez titulů. Je-li více autorů z několika pracovišť, všechny očíslováme podle pracovišť.

Pracoviště – plný název, sídelní místo, jméno přednosta kliniky, primáře nebo vedoucího pracoviště se všemi tituly.

Imprimatur – vedoucího pracoviště nevyžadujeme, ale považujeme za základní slušnost, aby autor informoval o publikaci svého přednosta.

Druhá strana

Souhrn – minimálně 8, maximálně 25 strojopisných řádků. Souhrn je stručnou informací pro čtenáře a v anglické verzi jedinou informací pro zahraničního zájemce. Uspořádání souhrnu musí být strukturované podle struktury práce, kterou musí stručně a koncizně popsat. Do souhrnu nepatří hypotézy, obecná prohlášení a perspektivy.

Souhrn s uvedením jmen autorů a názvu práce dodejte kromě české verze i v angličtině. Anglické souhrny jsou pak k dispozici na internetu.

Na závěr souhrnu připojte 3–6 klíčových slov. Doporučuje se použít hesel uváděných v Indexus Medicus.

Vlastní text článku

Úvod: Jen nejnnutnější úvod do problematiky a vymezení problému (obvykle 2–3 odstavce).

Soubor pacientů (vyšetřených/probandů) a metodika: Popis výběru sledovaných osob, použité metody, přístroje (včetně výrobce) a použitý postup do podrobností, které umožní ev. opakování postupu za stejných okolností či srovnání s analogickými studiemi. U známých metod a postupů stačí odkaz na příslušnou literaturu. Všechny použité léky a chemikálie musí být řádně identifikovány, včetně generického názvu, dávky a způsobu aplikace. Neuvádějí se jména osob ani jejich iniciály, čísla chorobopisů apod. V KAZUISTIKÁCH místo souboru, metodiky a výsledků uvést „Vlastní pozorování“ či „Kazuistika 1“ atd.

Výsledky: V textu neopakovat údaje z tabulek a grafů, slovy vyjádřit jen hlavní poznatek.

Diskuze: Je třeba zaujmout stanovisko k vlastním výsledkům a srovnat je s výsledky jiných autorů, interpretovat příčiny odlišných výsledků atd.

Poděkování, resp. uvedení grantu, se uvádí na závěr článku před literaturou.

Literatura: Nejde-li o přehled nebo postgraduální vzdělávání, je žádoucí uvést pouze 10–15 zásadních (odkazových) citací. Literatura musí odpovídat Vancouverské normě. Citace se řadí abecedně podle jmen prvních autorů, očíslovají a odkazy na literaturu v textu se uvádějí pouze čísla v závorce. Je vhodné citovat literaturu poslední 5 let, omezit autocitace a důraz klást na citace českých autorů.

Citace časopiseckých prací – příjmení autora a zkratka křestního jména, tečka, plný název práce, tečka. Oficiální zkratka časopisu, rok, středník, ročník (ev. číslo), dvojtečka, první stránka, pomlčka, poslední stránka, tečka.

Citace knihy – autor, název knihy. Místo vydání, dvojtečka, nakladatel a rok, popř. rozmezí stran, na kterých se uváděná problematika nachází. Při citaci knižní kapitoly – jméno autora a název kapitoly, tečka. In: Citovaná kniha. Citace článku ve sborníku začíná uvedením jména autora a názvu práce, následuje In: jméno editora, název sborníku, místo vydání, vydavatel, rok a stránky.

V názvech časopiseckých prací psaných anglicky začíná velkým písmenem jen první slovo názvu, v ostatních slovech se píše na počátku malé písmeno, pokud nejde o vlastní jméno, zeměpisný název, národ.

Příklady správných forem citací:

• tištěná monografická publikace

Mechl M, Tintěra J, Žižka J, et al. Protokoly MR zobrazování. Praha: Galén 2014.

• příspěvek v monografické publikaci

Oliverius M. Nádory a cysty jater. In: Ehrmann J, Hůlek P, a kol. Hepatologie. Praha: Grada Publishing 2010; 411–432.

• článek v seriálových publikacích

Bergmann D, Koten J, Beneš Z, a kol. Pseudomembranózní kolitida. Vnitř. Lék. 2007; 53(10): 645–652.

Pokud užíváte zkratky časopisů, je nutné dodržovat ČSN 01 01 96 Zkracování názvů časopisů a jiných periodik.

Informace o lokaci elektronických dokumentů, vystavených na internetu, musejí odkazovat na dokument, který byl skutečně viděn, a musejí obsahovat způsob přístupu k dokumentu, stejně jako síťovou adresu pro lokaci.

• bibliografický odkaz na elektronickou monografii

Olson Nancy (ed.) Cataloging Internet Resources: A Manual and Practical Guid [on line]. 2nd ed. Dublin: OCLC, c1997 [cit. 2003-04-09]. Dostupný z: <http://www.oclc.org/oclc/man/9256cat/toc.htm>. ISBN 1-55653-236-9.

• citování online dokumentu (neznámý autor)

Dlouhodobý záměr Univerzity Karlovy v Praze [on line] 1999-09-09 [cit. 2002-11-20]. Dostupný na: <http://certik.ruk.cuni.cz/asuk/dlouhodoby/zamer.html>

• odkaz na neveřejnou zprávu z osobní e-mailové dokumentace

Kment M. RE: Informace o obsahu aktuálního čísla časopisu [elektronická pošta]. Message to: Lucie Hájková. 11. Jan 2003 [cit. 2003-11-05]. Osobní komunikace.

• elektronické seriálové publikace**– odkaz na časopis v elektronické podobě**

The Journal of Electronic Publishing [on line]. Ann Arbor (MI): University of Michigan Press. 1995 [cit. 20030402]. 12krát ročně. Dostupný také z: <http://www.press.umich.edu/jep/index.html>. ISSN 1080-2711.

– odkaz na webovou verzi tištěného časopisu

For um: časopis Univerzity Karlovy. Praha: Univerzita Karlova 1995. 1krát za 14 dnů. Dostupný také na: <http://enlil.ff.cuni.cz/>.

Existuje-li verze tištěná a mimo ní je dokument dostupný i na internetu, uvedeme jako první verzi tištěnou a poté i aktuální dostupnost na internetu.

Za literaturou plné jméno se všemi tituly, adresa pracoviště autora, e-mailová adresa.

Poslední strana

Prohlášení, že práce nebyla zadána jinému časopisu ani jinde otištěna.

Pro potřeby redakce: **Adresa** prvního autora pro korespondenci, domácí adresa, e-mailová adresa, číslo účtu v bance pro eventuální honorář. U prací výzkumného charakteru uvádějte číslo grantu a konstatování souhlasu etické komise.

ZPRACOVÁNÍ TEXTU

Text článku je nutné zpracovat **v editoru Microsoft Word 6.0/95 a vyšší verze.**

Při zpracování textu v elektronické formě pamatujte na následující podmínky:

- Textový editor není psací stroj, neukončujte řádky klávesou „enter“; ta se používá pouze k ukončení odstavce.
- Důsledně rozlišujte psaní 0 (číslice 0) a O (písmeno O), dále 1 (číslice 1) a l (písmeno malé L).
- Před znaky tečka, čárka, dvojtečka, otazník, vykřičník se nepíše mezera, za nimi ano.
- Tři tečky –...– se píše bez mezer. Jsou-li na konci slova, je mezera za nimi, jsou-li na začátku slova, je mezera před nimi.
- Používejte kulaté závorky ( ), nikoli lomítka /.
- Fyzikální jednotky odděluje od hodnot mezerou (0,4 m).
- Nepište „prostrkaný“ text (např.: t e x t) pomocí klávesy mezerníku, vyznačte text jiným způsobem (např. kurzívou).
- V nadpisech pište slova velkými písmeny (např. ÚVOD, SOUBOR NEMOCNÝCH) a text zvýrazněte ještě tučně.
- Ve vlastním textu článku užívejte tučné jen zcela výjimečně. Podtržené písmo nepoužívejte.
- Řecká písmena **pište** opisem – tedy nikoli β, ale beta.
- Zásadně nepoužívejte dělení slov a nepoužívejte tvrdé mezery.
- Pozor na časté chyby: správně se píše 5 let, ale 5letá, nebo 5 % (pět procent), ale 5% (pětiprocentní), dva a půl se píše 2,5, ne 2.5!

DOKUMENTACE

Tabulky zasílejte jako součást článku v souboru word. Každá tabulka musí mít číslo a název, název musí mít i každý sloupec

tabulky. Vysvětlivky pište pod tabulku, vysvětlíte všechny zkratky, kterých jste užili.

Rozlišujte obrázky, fotografie, grafy a schémata. Každý z nich zašlete samostatně (ne vložený do textu). Obrázky, fotografie, grafy a schémata **nesmějí být dodány v souboru word**. Při převodu do lámacího programu se snižuje kvalita fotografií a obrázky, grafy i schémata se rozpadají.

Každý obrázek, fotografie, graf či schéma musí mít legendu obsahující pořadové číslo, eventuálně nutné vysvětlivky. Umístění dokumentace se v textu článku označí v závorce – např. (obr. 1, graf 1).

Obrázky, fotografie, grafy a schémata musí být dodány ve formátu jpg, tif nebo eps. V popisech v obrázcích, grafech, schématech, popř. vzorcích použijte malá začáteční písmena (nejedná-li se např. o název syndromu či bakterie ap.). Je-li na fotografii osoba, nesmí být identifikovatelná (např. lze překrýt oči), nebo musí autor zajistit její písemný souhlas s publikací.

Pamatujte: Článek není poster, nepřetěžujte jej proto tabulkami a grafy na úkor textu!

Použití cizích materiálů

Materiály (obrázky, fotografie, grafy, schémata aj.) převzaté z jiných pramenů/publikací mohou být publikovány pouze s písemným souhlasem osoby/nakladatelství, které mají příslušné autorské/nakladatelské právo (copyright ©). Vyžádejte si svolení i od autorů prací v tisku, nepublikovaných dat, osobního sdělení. Za respektování autorských práv odpovídá autor článku.

KONFLIKT ZÁJMŮ

Autor má povinnost oznámit redakci podporu firmy, jejíž produkt v práci použil. Předpokládá se, že autoři přehledových farmakoterapeutických článků nejsou finančně zainteresováni (nebo konkurenti) ve společnosti/firmě, o jejíž výrobku v článku referují. Všechny informace tohoto druhu, které budou redakci svěřeny, budou drženy v tajnosti.

Po jazykové stránce musí práce odpovídat Pravidlům českého nebo slovenského pravopisu (progresivnímu způsobu). Není přípustné slova zkracovat, s výjimkou zkratkou oficiálních nebo zcela běžných. Pokud použijete **zkratku** pro opakující se několikaslavní název či označení, je nutné vysvětlit ji při prvním použití – např.: velká depresivní porucha (VDP). V nadpisech a souhrnech se zkratky neuzívají. Všechny číselné údaje – s výjimkou hodnot krevního tlaku a pulzu – uvádějte v jednotkách měrové soustavy SI.

Redakce vrátí práce, které neodpovídají uvedeným podmínkám. V ostatních případech si vyhrazuje právo rukopis zkrátit (např. z prostorových důvodů), provést opravy, popř. po připomínkách recenzentů vrátit autorovi k příslušné úpravě. Práce zaslané redakci musí být formulovány s konečnou platností, dodatečné větší změny nejsou přípustné. Je možné připojit prohlášení, že autor netrvá na autorské korektuře.

Vysázenou práci dostane autor ke korektuře, opravují se pouze chyby vzniklé tiskem, není možné doplňovat nové části textu. **Korektury je nutné vrátit obratem, na korektury pozdě došlé nemůže být brán ohled!**

ŽÁDÁME AUTORY, ABY POKYNY PŘESNĚ DODRŽOVALI.

Rukopisy a případnou korespondenci zasílejte současně na e-mailové adresy:

MUDr. Karel Filip: karel.filip@email.cz,

v kopii: helena.glezgova@seznam.cz

Redakce Praktického lékaře
NTS ČLS JEP, Sokolská 31, 120 26 Praha 2